

Kulturutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om statlig finansiering för främjande av filmkulturen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om statlig finansiering för främjande av filmkulturen (RP 56/2018 rd): Ärendet har remitterats till kulturutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 28/2018 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- direktör Jorma Waldén, undervisnings- och kulturministeriet
- specialsakkunnig Sari Ilmola, Centret för konstfrämjande
- verkställande direktör Lasse Saarinen, Finlands filmstiftelse
- vice ordförande Nina Laurio, Audiovisual Producers Finland - APFI ry
- verkställande direktör Valtteri Niiranen, Kopiosto ry
- jurist, verksamhetsledare Kaarina Silvennoinen, Suomen Elokuvaohjaajaliitto SELO r.y.
- verkställande direktör Tero Koistinen, Finlands Filmkammare rf
- verksamhetsledare Sonia Meltti, Finlands Dramatiker och Manusförfattare ry
- verksamhetsledare Elina Kuusikko, Finlands Skådespelarförbund
- producent Hanna Laurinsalo.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands scenografförbund
- Suomen elokuva- ja mediatyöntekijät SET ry
- Women in Film & Television Finland ry.

Betänkande KuUB 8/2018 rd

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om statlig finansiering för främjande av filmkulturen. Genom lagen upphävs den gällande lagen om främjande av filmkonsten.

I lagen föreslås bestämmelser om det anslag för stöd för utarbetande av filmmanuskript, produktion och distribution av film samt annat främjande av filmkulturen som tas in i statsbudgeten och om fördelningen av anslaget. Avsikten är att undervisnings- och kulturministeriet liksom hittills ska anvisa Finlands filmstiftelse medel att delas ut för ovannämnda syften.

Finlands filmstiftelse ska också framöver sköta uppgifter som ankommer på en statsbidragsmyndighet i fråga om statsunderstöd. Filmstiftelsen ska sköta uppgifterna med undantag av beslut om avbrytande av utbetalning eller återkravsbeslut av understöd. De besluten ska fattas av Centret för konstfrämjande.

Enligt förslaget ska styrelsen för Finlands filmstiftelse på föredragning av filmstiftelsens direktör och föredragandena i produktionsstödsärenden besluta om statsunderstöd för produktion och distribution av film, utarbetande av filmmanuskript och annat främjande av filmkulturen.

Vid beviljandet av statsunderstöd ska Finlands filmstiftelse och dess styrelse iaktta statsunderstödslagen och förvaltningslagen samt övriga allmänna förvaltningslagar. Undervisnings- och kulturministeriet ska övervaka skötseln av den offentliga förvaltningsuppgiften och användningen av de anslag som anvisats för uppgiften. Styrelsen för Finlands filmstiftelse ska svara för att den offentliga förvaltningsuppgiften sköts vid filmstiftelsen i enlighet med bestämmelserna i förvaltningslagen. Filmstiftelsens direktör ska svara för den allmänna ledningen och utvecklingen av skötseln av den offentliga förvaltningsuppgiften.

Enligt förslaget ska det i anslutning till Finlands filmstiftelse finnas en delegation som tillsätts av filmstiftelsen och som har till uppgift att främja de syften som anges i lagen och samverkan mellan aktörerna inom filmbranschen.

Lagen avses träda i kraft hösten 2018.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Kulturutskottet välkomnar de syften med lagen som anges i lagförslagets 2 §, dvs. att främja en mångsidig och professionell inhemsk filmproduktion, ett brett och heltäckande filmutbud och en bred och heltäckande filmdistribution, internationell lansering av finländsk film och finländska filmskapare samt att främja filmkulturen och dess utveckling. Utskottet anser också att det är viktigt att bestämmelserna om filmstöd nu reformeras så att de ligger i linje med grundlagen och statsunderstödslagen. Genom reformen stärks och förtydligas Finlands filmstiftelses (nedan filmstiftelsen) ställning i egenskap av aktör som sköter en offentlig förvaltningsuppgift, dvs. beviljan-

Betänkande KuUB 8/2018 rd

de av statsunderstöd för filmer. Utskottet vill betona likabehandling, öppenhet och offentlighet vid främjandet av filmkultur.

Sammantaget anser kulturutskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget i propositionen, men med följande kommentarer och ändringsförslag.

Grundlagsutskottet

Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande (GrUU 28/2018 rd) att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Utskottet kommer ändå med en del motiverade synpunkter på förslaget. Kulturutskottet föreslår utifrån dem vissa paragrafändringar, som framgår närmare av detaljmotiven nedan.

Konstens frihet

De sakkunniga var oroliga över konstens frihet i relation till den föreslagna lagen och särskilt över 2 § 2 mom. och 6 § 2 mom.

I lagförslagets 2 § definieras lagens syfte, och i 2 § 2 mom. anges utgångspunkterna för arbetet i dessa syften. Dessa är delaktighet, pluralism och kulturell mångfald.

I ett sakkunnigutlåtande sägs det bland annat att konstens innehåll och kvalitet inte ska definieras i lag utan ute på konstfältet. I utlåtandet föreslås det därför att 2 mom. stryks.

I lagförslagets 6 § definieras statsunderstödens användningsändamål. I 6 § 2 mom. preciseras det hurdana filmer som kan betraktas som sådana kulturprodukter för vilka det kan beviljas stöd för produktion, distribution och utarbetande av manuskript. Enligt villkoret i momentets 2 punkt ska innehållet i en film basera sig på kulturvärden som har sitt ursprung i kulturidentiteten.

De sakkunniga föreslog att också denna punkt ska ändras eller strykas, eftersom bestämmelsen verkar ingripa i konstens frihet.

Utskottet konstaterar utifrån de uppgifter det fått att 6 § 2 mom. innehåller den definition av kulturprodukt som i dag finns i statsrådets förordning om främjande av filmkonsten (843/2007). Finland har anmält definitionen till kommissionen. Det är fråga om att lyfta upp bestämmelsen i förordningen till lagnivå. Momentet uppfyller i sin helhet kravet i artikel 54.2 i den så kallade gruppundantagsförordningen (EU nr 651/2014) enligt vilket en medlemsstat ska införa effektiva förfaranden för att säkerställa att det handlar om en kulturprodukt enligt förordningen. Kulturutskottet ser därför ingen anledning att ändra 6 §.

Kulturutskottet anser att det är synnerligen viktigt att lagförslaget inte ger grund för den felaktiga tanken att villkoren för att få stöd enligt lagen som utgångspunkt begränsar konstens frihet. Utskottet föreslår därför en ändring i 2 § 2 mom. i lagförslaget. Ändringen framgår närmare av detaljmotiveringen.

Betänkande KuUB 8/2018 rd

Beslutsfattandet i filmstiftelsen

Enligt propositionen sköter filmstiftelsen uppgifter som ankommer på en statsbidragsmyndighet. För att offentliga förvaltningsuppgifter ska kunna anförtros andra än myndigheter förutsätts det bland annat att detta inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. I syfte att säkerställa att beslutsfattandet i samband med statsunderstöd är oberoende och opartiskt föreslås det i propositionen att statsunderstödsbeslut som avser produktionsstöd, distributionsstöd och stipendium för manuskript samt annat främjande av filmkulturen inte längre ska fattas av direktören för filmstiftelsen utan av filmstiftelsens styrelse. Undervisnings- och kulturministeriet utser filmstiftelsens styrelse. Styrelsemedlemmarna ska omfattas av bestämmelserna om jäv och om straffrättsligt tjänsteansvar i förvaltningslagen. Kulturutskottet anser reformen vara välmotiverad och välkomnar den.

De sakkunniga kritiserade förslaget om att besluten ska fattas på högre nivå. Kritiken gällde särskilt den ökade arbetsbördan för styrelsen och de krav som hänför sig till beslutsfattandet och styrelsemedlemmarnas behörighet. Dessa kan komma att försvåra ministeriets uppgift att utse styrelsemedlemmarna, om det inte beviljas mer resurser. Finlands filmstiftelse fattar mer än 1 500 stödbeslut varje år. Antalet har ökat år för år, och det kan väntas att antalet ansökningar kommer att öka ytterligare. Eftersom det handlar om en relativt liten bransch kan jävsfrågorna komma att göra det svårt att utse nya styrelsemedlemmar.

Utifrån de uppgifter kulturutskottet fått och den närmare beskrivning av berednings- och beslutsprocessen inom filmstiftelsen som finns i propositionsmotiven vill utskottet framhålla vikten av ett smidigt samarbete mellan stiftelsens styrelse, som fattar stödbesluten, och dem som bereder dessa beslut samt av en tydlig beslutsprocess och tillräcklig sakkunskap hos beredarna. Utskottet föreslår därför också en ändring i 5 § i lagförslaget. Ändringen framgår närmare av detaljmotiveringen.

Kulturutskottet anser att det är nödvändigt att undervisnings- och kulturministeriet inom ramen för sina tillsynsbefogenheter följer och utvärderar hur den styrelse som ministeriet utsett för filmstiftelsen sköter sina uppgifter som statsbidragsmyndighet. Ministeriet måste se till att styrelsen har tillräckliga verksamhetsmässiga och andra förutsättningar för att bedriva en oberoende och effektiv verksamhet och att uppdraget som styrelsemedlem fortfarande är tillräckligt lockande, trots större arbetsmängd och ansvar.

Kulturutskottet betonar i detta sammanhang också att enligt statsunderstödslagen (688/2001) ska statsbidragsmyndigheten övervaka statsunderstödet på behörigt sätt och tillräckligt genom att inhämta uppgifter om användning och uppföljning av statsunderstödet samt andra uppgifter liksom genom att vid behov utföra granskningar.

Uppgifter som överförs till Centret för konstfrämjande

I 124 § i grundlagen föreskrivs det att uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt endast får ges myndigheter. Enligt den bestämmelsen och tolkningen av den får andra än myndigheter inte ges befogenhet att använda tvångsmedel och inte heller befogenhet att besluta om återkrav av understöd. Regeringen föreslår i propositionen att Centret för konstfrämjande ska

Betänkande KuUB 8/2018 rd

fatta beslut om avbrytande av utbetalning av statsunderstöd (9 §) och om återkrav av statsunderstöd (10 §).

De sakkunniga var allvarligt bekymrade över centrets möjligheter att sköta de nya uppgifterna. Det sades att centret inte har tillräcklig kompetens för att sköta de uppgifter som hänför sig till tillsyn och återkrav och att centret inte heller har någon särskild granskningsenhet. De sakkunniga föreslog därför att tillsynen över statsunderstöd inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde centraliseras till en aktör som har den kompetens och de resurser som behövs. Detta skulle vara bättre med tanke på kvalitetsutvärderingen och tillsynen över statsunderstödsverksamheten i samtliga verk.

Enligt motiveringen till regeringens proposition kommer överföringen av dessa uppgifter från filmstiftelsen till Centret för konstfrämjande i någon mån att öka det administrativa arbetet vid centret. Enligt motiveringen är det emellertid svårt att mer konkret bedöma hur mycket det administrativa arbetet kommer att öka, eftersom det är svårt att på förhand förutse och bedöma antalet statsunderstöd som kommer att återkrävas och hur komplexa de ärendena kommer att vara. När man har fått tillräckligt med erfarenheter av och information om genomförandet av reformen och om dess konsekvenser, ska det utvärderas om de resurser som Centret för konstfrämjande har för att sköta de överförda uppgifterna är tillräckliga.

Kulturutskottet bedömer utifrån de uppgifter det fått att antalet beslut om avbrytande av utbetalning av och om återkrav av statsunderstöd ändå kommer att vara rätt litet. Filmstiftelsen avgör sakfrågor i fall som kräver eventuella åtgärder, medan bedömningen av rättsliga frågor och fattandet av beslut om myndighetsåtgärder sker vid Centret för konstfrämjande. Utskottet betonar att denna arbetsfördelning kräver ett gott samarbete mellan filmstiftelsen och Centret för konstfrämjande.

Utskottet noterar också att det inom statsrådet pågår en utveckling av ministeriernas verksamhet i en allt mer strategisk riktning. Man fokuserar på planering och verkställighet av politik och politikåtgärder inom de olika delområdena. Granskningsverksamheten inom förvaltningsområdet kan inte anses höra till ministeriets kärnverksamhet.

Kulturutskottet välkomnar den föreslagna arbetsfördelningen men anser att det är absolut nödvändigt med tanke på rättssäkerheten och stöddagarnas rättsskydd att ministeriet säkerställer att Centret för konstfrämjande redan från början har tillräcklig sakkunskap och de övriga resurser som behövs för att fatta de beslut om avbrytande av utbetalning av statsunderstöd och om återkrav av statsunderstöd som avses här. Utskottet föreslår ändringar i lagens 9, 10 och 15 § bland annat för att säkerställa att Centret för konstfrämjande får all den information det behöver för det beslutsfattande som avses här. Ändringarna framgår närmare av detaljmotiveringen.

Avtal om stöd

Enligt lagförslagets 8 § ska filmstiftelsen ingå ett avtal om stöd med filmproduktionsbolaget innan produktionsstöd betalas. I ett sakkunnigutlåtande till utskottet föreslogs det att bestämmelsen ändras så att ett avtal av grundad anledning vid behov kan ingås också för andra former av stöd,

Betänkande KuUB 8/2018 rd

om stödet uppgår till ett betydande belopp eller filmstiftelsen annars anser att ett avtal behövs för att stärka övervakningen av användningen av statsunderstödet.

Utifrån inkomna uppgifter föreslår utskottet inte någon ändring av bestämmelsen om avtal om stöd. När filmstiftelsen sköter uppgifter som ankommer på en statsbidragsmyndighet och beviljar statsunderstöd är utgångspunkten att statsunderstödsbeslutet och de villkor som finns i själva beslutet och dess bilagor ska innehålla samtliga de villkor som hänför sig till statsunderstödet och användningen av det. När statsunderstödstagaren tar emot det beviljade understödet förbinder sig denne att iaktta alla villkoren i beslutet. Det behövs inget separat avtal, eftersom de rättigheter och skyldigheter som hänför sig till stödet framgår av beslutet. Det avtal om produktionsstöd för en film som det föreskrivs om i lagförslagets 8 § behövs enligt uppgift särskilt för att säkerställa övrig finansiering.

Rättigheterna för kommersiellt nyttjande av en film som villkor för stöd

I 7 § i lagförslaget föreskrivs det om förutsättningarna för att bevilja statsunderstöd. Enligt den första meningen i 1 mom. kan produktionsstöd beviljas sådana filmproduktionsbolag som är registrerade i Finland, som har yrkesmässiga och ekonomiska förutsättningar att producera en film och som förvaltar rättigheterna till kommersiellt nyttjande av en film i Finland.

I lagförslagets 8 § föreslås det i sin tur bestämmelser om avtal om stöd och om vad det åtminstone ska avtalas om i avtalet, som komplettering till statsunderstödsbeslutet. Enligt 3 punkten ska det avtalas om de rättigheter som krävs för att framställa filmen och utnyttja filmen ekonomiskt.

De ovannämnda förslagen kritiserades i sakkunnigutlåtandena särskilt för att upphovsmän och utövande konstnärer då skulle tvingas överlämna sådana rättigheter till produktionsbolag som inte behövs i Finland för primär användning av filmer (offentlig förevisning, sändning i teve, videotjänst, videouthyrning, dvd-distribution osv.).

De sakkunniga betonar att reformen inte får leda till att man automatiskt kräver alla rättigheter. Upphovsmännen måste också få en skälig ersättning för rättigheter som överlämnas. Det bästa och rättvisaste sättet att sköta licensieringen för sekundär användning (t.ex. tjänster för webbaserad inspelning av teveprogram, inspelning i utbildningssyfte, vidaresändning) är enligt rättsinnehavarna att licensiera användningen och betala ersättning för användningen till rättsinnehavarna genom avtalslicensorganisationerna.

Enligt uppgift till utskottet är syftet med regleringen att säkerställa att sådan filmproduktion som får statligt stöd har förutsättningar att nå en bredare publik så att filmen kan förevisas offentligt och spridas till allmänheten. Enligt uppgift är syftet med bestämmelsen inte att det för att få statligt stöd ska krävas att "samtliga rättigheter" förvärvas. För att ytterligare betona detta föreslår kulturutskottet att ordalydelsen i 7 § 1 mom. preciseras på det sätt som anges närmare i detaljmotivet. Utskottet betonar i detta sammanhang också betydelsen av lagbestämmelserna om avtalslicenser och avtalslicenssystemet för ersättningsberättigade upphovsmän och utövande konstnärer.

Betänkande KuUB 8/2018 rd

DETALJMOTIVERING

2 §. Lagens syften. Kulturutskottet föreslår att lagens syften i slutet av 2 mom. kompletteras med syftet att främja konstens frihet. Utskottet betonar att det föreslagna tillägget stärker beaktandet av de värden som remissinstanserna ansåg viktiga i sina utlåtanden vid tillämpningen av lagen som helhet och vid beviljandet av statlig finansiering för filmproduktioner. Ändringsförslaget stärker också utskottets ståndpunkt att ordalydelsen i 6 § 2 mom. 2 punkten inte är tänkt att begränsa konstens frihet.

5 §. Beslutsfattandet i ärenden som gäller statsunderstöd. I en utredning som utskottet fått hänvisas det till behovet att föreskriva närmare om en del behörighetsvillkor. På det sättet vill man säkerställa att personer som känner till filmbranschen så bra att deras medverkan i beslutsfattandet tryggar filmbranschens funktionella autonomi och bidrar till en statsunderstödspolitik som stöder en mångsidig filmkonst deltar som föredragande när filmstiftelsens styrelse fattar sina beslut. Utskottet föreslår att 2 mom., som gäller behörighetsvillkoren för dem som föredrar statsunderstödsärenden, kompletteras med ett krav på god kännedom om filmbranschen.

7 §. Föresättningar för beviljande av statsunderstöd. Kulturutskottet betonar att det i 1 mom. inte krävs att upphovsmän eller utövande konstnärer överlämnar alla ekonomiska rättigheter till producenten. Detsamma gäller 8 § 3 punkten. Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att producenterna med tanke på beviljandet av statsunderstöd ska ha tillräckliga rättigheter för att kunna offentligt förevisa den färdiga filmen och göra den tillgänglig för allmänheten i form av en inspelning eller genom andra distributionskanaler. Utskottet understryker att det inte här krävs rättigheter till sekundäranvändning av filmer.

För att förtydliga läget föreslår kulturutskottet att 1 mom. ändras så att det bättre motsvarar det ovannämnda syftet med bestämmelsen.

9 §. Avbrytande av utbetalning. Kulturutskottet anser utifrån de uppgifter det fått att 9 § om avbrytande av utbetalning behöver kompletteras med ett särskilt omnämnande av den allmänna roll som Centret för konstfrämjande har.

Utskottet föreslår att paragrafen får ett nytt 1 mom. enligt vilket Centret för konstfrämjande svarar för ärenden som gäller avbrytande av utbetalning av statsunderstöd.

I de inkomna utlåtandena ansågs det viktigt att 1 mom. får ett tillägg som anger grunderna för den framställning om avbrytande av utbetalning av ett stöd som görs hos Centret för konstfrämjande. Kulturutskottet anser att det till dessa delar är förnuftigt att i 1 mom. ta in en hänvisning till statsunderstödslagen där grunderna för att avbryta utbetalningen anges närmare. På grund av det föreslagna nya 1 mom. blir 1 mom. i lagförslaget 2 mom.

Paragrafens 2 mom. blir 3 mom.

Enligt en inkommen utredning behöver det också föreskrivas om rätt för Centret för konstfrämjande att få information. I 3 mom. sägs det bara att Finlands filmstiftelse i sin framställning ska ge sådana upplysningar som är tillräckliga och väsentliga för beslutsfattandet i samband med avbry-

Betänkande KuUB 8/2018 rd

tande av utbetalning. Utskottet föreslår att till momentets slut fogas en bestämmelse om att Centret för konstfrämjande trots sekretessbestämmelserna har rätt att i ärenden som gäller avbrytande av utbetalning av statsunderstöd få de upplysningar centret behöver av Finlands filmstiftelse. På grund av det föreslagna nya 1 mom. blir 3 mom. i paragrafen nytt 4 mom.

10 §. Återkrav. Kulturutskottet hänvisar till motiveringen till 9 § ovan och föreslår att motsvarande ändringar görs i paragrafen om återkrav. I enlighet med detta får paragrafen ett nytt 1 mom., enligt vilket Centret för konstfrämjande svarar för ärenden som gäller återkrav av statsunderstöd.

Till 1 mom. i lagförslaget fogas en hänvisning till statsunderstödslagen, i vars 21 och 22 § det finns bestämmelser om återkrav. Momentet blir 2 mom.

Paragrafens 2 mom. blir 3 mom.

Paragrafens 3 mom. blir 4 mom. och får en bestämmelse om att Centret för konstfrämjande dessutom trots sekretessbestämmelserna har rätt att i ärenden som gäller återkrav av statsunderstöd få de upplysningar centret behöver av Finlands filmstiftelse.

12 §. Tillämpning av allmänna förvaltningslagar. Grundlagsutskottet betonar i sitt utlåtande att grundlagens 124 § inte kräver att det i lag alltid hänvisas till de allmänna förvaltningslagarna, eftersom dessa med stöd av de i dem ingående bestämmelserna om tillämpningsområde, definition på myndighet eller enskildas skyldighet att ge språklig service också tillämpas på enskilda när de utför ett offentligt förvaltningsuppdrag. Grundlagsutskottet noterar också att man av hänvisningarna i lagförslagens 5 och 12 § kan få den felaktiga bilden att det bara är principerna om en god förvaltning och jävsbestämmelserna som ska tillämpas av bestämmelserna i de allmänna förvaltningslagarna.

Kulturutskottet anser att det i detta fall behövs en informativ paragraf. Utskottet föreslår att hänvisningen i paragrafen förtydligas för att den ovannämnda e contrario-tolkningen ska kunna undvikas. Utskottet föreslår också att hänvisningen till personuppgiftslagen ändras till en hänvisning till dataskyddslagen (/).

15 §. Bokföring och granskningsrätt. I en utredning till utskottet föreslås det att regleringen om granskningsbefogenheterna preciseras, så att Centret för konstfrämjande och Finlands filmstiftelse faktiskt kan sköta de statsunderstödsuppgifter som hör till dem. Kulturutskottet föreslår att det till slutet av 2 mom. fogas en bestämmelse om att Finlands filmstiftelse vid behov har rätt att begära handräckning av Centret för konstfrämjande för utförandet av granskningar.

19 §. Sökande av ändring. Grundlagsutskottet fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid den förteckning i paragrafen som tillåter överklagbara beslut. Grundlagsutskottet betonar att en sådan formulering inte får fungera som ett slags indirekt förbud mot att söka ändring. Rätten att söka ändring måste därför formuleras som en allmän rättighet.

Kulturutskottet föreslår att den första meningen i paragrafen ändras så att den tydligt innehåller en allmän rätt att söka ändring. Den föreslagna ändringen motsvarar också det syfte som framgår av propositionsmotiven.

Betänkande KuUB 8/2018 rd

Kulturutskottet föreslår också att paragrafen kompletteras med ett omnämnande av var ändring ska sökas.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kulturutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 56/2018 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om statlig finansiering för främjande av filmkulturen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om statlig finansiering som beviljas för utarbetande av filmmanuskript, för produktion och distribution av film samt för annat främjande av filmkulturen.

2 §

Lagens syften

Denna lag syftar till att främja

- 1) en mångsidig och professionell inhemsk filmproduktion,
- 2) ett brett och heltäckande filmutbud och en bred och heltäckande filmdistribution,
- 3) internationell lansering av inhemsk film och inhemska filmskapare,
- 4) filmkulturen och dess utveckling.

Arbetet i dessa syften ska utgå från delaktighet, pluralism, kulturell mångfald och konstens frihet.

Betänkande KuUB 8/2018 rd

3 §

Finansiering

Undervisnings- och kulturministeriet kan inom ramen för ett anslag som tas in i statsbudgeten anvisa Finlands filmstiftelse statliga medel för stöd för utarbetande av filmmanuskript, för produktion och distribution av film samt för annat främjande av filmkulturen.

Skötseln av den i denna lag föreskrivna offentliga förvaltningsuppgiften finansieras med ett anslag som särskilt anvisas för Finlands filmstiftelse i statsbudgeten.

Finansiering enligt denna paragraf beviljas i form av statsunderstöd. På beviljande av finansiering och på användning av finansieringen vid Finlands filmstiftelse tillämpas statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

När Finlands filmstiftelse beviljar statsunderstöd av de statliga medel som avses i denna paragraf sköter filmstiftelsen uppgifter som ankommer på en statsbidragsmyndighet. Den övriga verksamheten vid Finlands filmstiftelse får inte äventyra skötseln av denna offentliga förvaltningsuppgift.

4 §

Styrelsen

Undervisnings- och kulturministeriet utser minst fem och högst åtta styrelsemedlemmar och suppleanter för dem, samt bland de ordinarie medlemmarna en styrelseordförande och en vice ordförande.

Styrelsens mandatperiod är tre år. En och samma person kan vara styrelsemedlem under högst två mandatperioder i följd. En person som står i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till Finlands filmstiftelse får inte vara medlem i styrelsen.

Om styrelseordföranden, vice ordföranden eller en medlem avsäger sig uppdraget under mandatperioden, utser undervisnings- och kulturministeriet i hans eller hennes ställe en ny styrelseordförande, vice ordförande eller medlem för den återstående mandatperioden.

Medlemmarna i styrelsen ska företräda en bred sakkunskap både när det gäller skötseln av uppgifter som ankommer på en statsbidragsmyndighet och när det gäller filmstiftelsens övriga verksamhet och utvecklande.

5 §

Beslutsfattandet i ärenden som gäller statsunderstöd

Styrelsen för Finlands filmstiftelse beslutar om statsunderstödsärenden som gäller produktionsstöd på föredragning av en föredragande i produktionsstödsärenden och om andra statsunderstödsärenden på föredragning av filmstiftelsens direktör.

De personer som föredrar statsunderstödsärenden ska ha lämplig utbildning eller på annat sätt förvärvat kompetens för uppgiften **samt god kännedom om filmbranschen**.

Bestämmelser om jäv för styrelsemedlemmar och för dem som föredrar beslut finns i förvaltningslagen (434/2003).

Betänkande KuUB 8/2018 rd

6 §

Statsunderstödens användningsändamål

I de syften som avses i 2 § kan Finlands filmstiftelse på ansökan bevilja statsunderstöd enligt 3 § 1 mom. för produktion av en film (*produktionsstöd*), distribution av en film (*distributionsstöd*) och för utarbetande av ett filmmanuskript (*stipendium för manuskript*) samt för annat främjande av filmkulturen.

Produktionsstöd, distributionsstöd och stipendium för manuskript kan beviljas för en sådan film som betraktas som en kulturprodukt

- 1) som bildar en konstnärlig helhet,
- 2) vars innehåll baserar sig på kulturvärden som har sitt ursprung i kulturidentiteten, och
- 3) i vars produktion skapande upphovsmän och utövande konstnärer har gjort en betydande insats och de löner och arvoden som betalas till dem utgör en betydande del av produktionskostnaderna.

Produktionsstöd kan beviljas för produktion och för utveckling av en film. Distributionsstöd kan beviljas för främjande av professionell inhemsk och internationell verksamhet som avser visning och spridning av en film via olika distributionskanaler. Stipendium för manuskript kan beviljas för utarbetande av ett filmmanuskript och bakgrundsarbetet i samband med det.

7 §

Förutsättningar för beviljande av statsunderstöd

Produktionsstöd kan beviljas sådana filmproduktionsbolag som är registrerade i Finland, som har yrkesmässiga och ekonomiska förutsättningar att producera en film och som **bedömt med tanke på beviljandet av statsunderstöd** förvaltar **tillräckliga rättigheter** till kommersiellt nyttjande av en film i Finland. Produktionsstöd kan inte beviljas statliga inrättningar, kommuner, samkommuner eller församlingar eller bolag med statlig majoritet, eller sammanslutningar eller inrättningar som är jämförbara med dessa. Produktionsstöd kan inte heller beviljas utövare av televisionsverksamhet eller sammanslutningar som förmedlar film via nätet, eller sådana filmproduktionsbolag där en eller flera utövare av televisionsverksamhet eller sammanslutningar som förmedlar film via nätet är delägare med andelar på minst 15 procent.

Distributionsstöd kan beviljas

- 1) i Finland registrerade professionella filmdistributionsbolag som förvaltar distributionsrättigheterna för en film i Finland,
- 2) filmproduktionsbolag som har yrkesmässiga och ekonomiska förutsättningar att marknadsföra och distribuera en film,
- 3) i Finland registrerade sammanslutningar som arrangerar en filmfestival,
- 4) kommuner, samkommuner och i Finland registrerade sammanslutningar som driver biografverksamhet,
- 5) i Finland registrerade sammanslutningar som förvaltar de internationella rättigheterna för kommersiellt nyttjande av en film,
- 6) skapare av en inhemsk film.

Stipendium för manusskrivning kan beviljas professionella manusförfattare vars manuskriptarbete främjar de syften som anges i 2 §.

Betänkande KuUB 8/2018 rd

8 §

Avtal om stöd

Innan produktionsstöd betalas ska Finlands filmstiftelse ingå ett avtal om stöd med filmproduktionsbolaget. I avtalet om stöd avtalas det som komplettering till statsunderstödsbeslutet åtminstone om följande:

- 1) filmens konstnärliga plan,
- 2) filmskaparna,
- 3) de rättigheter som krävs för att framställa filmen och utnyttja filmen ekonomiskt,
- 4) det slutliga kostnadsförslaget och den totala finansieringen för filmen samt försäkringen,
- 5) att filmproduktionsbolagen förbinder sig att iaktta skyldigheter enligt annan lagstiftning och eventuell god praxis gällande filmproduktioner,
- 6) tidsplanen för produktionen,
- 7) utbetalningen av stödet,
- 8) kontrollen av stöd användningen samt rapporteringen,
- 9) den information som ska lämnas om intäkterna av filmen.

9 §

Avbrytande av utbetalning

Centret för konstfrämjande svarar för ärenden som gäller avbrytande av utbetalning av statsunderstöd. (Nytt)

Finlands filmstiftelse ska utan dröjsmål hos Centret för konstfrämjande göra en framställning om avbrytande av utbetalning av ett statsunderstöd som filmstiftelsen har beviljat, om filmstiftelsen har fått kännedom om en omständighet på grund av vilken utbetalningen av statsunderstödet enligt statsunderstödslagen kan avbrytas. På framställning av Finlands filmstiftelse beslutar Centret för konstfrämjande om avbrytande av utbetalningen samt om huruvida statsunderstödet ska fortsätta betalas eller upphöra.

Beslut om avbrytande av utbetalning av statsunderstöd ska fattas utan dröjsmål och av särskilda skäl senast två kalenderår från Finlands filmstiftelses framställning.

Finlands filmstiftelse ska i sin framställning ge sådana upplysningar som är tillräckliga och väsentliga för beslutsfattandet i samband med avbrytande av utbetalning. Centret för konstfrämjande har dessutom trots sekretessbestämmelserna rätt att i ärenden som gäller avbrytande av utbetalning av statsunderstöd få de upplysningar centret behöver av Finlands filmstiftelse.

10 §

Återkrav

Centret för konstfrämjande svarar för ärenden som gäller återkrav av statsunderstöd. (Nytt)

Finlands filmstiftelse ska utan dröjsmål underrätta Centret för konstfrämjande om omständigheter som filmstiftelsen fått kännedom om och på grund av vilka ett statsunderstöd som filmstiftelsen har beviljat kan eller, enligt statsunderstödslagen, ska återkrävas. Centret för konstfrämjande beslutar om återkrav av statsunderstöd.

Betänkande KuUB 8/2018 rd

Beslut om återkrav av statsunderstöd ska fattas utan dröjsmål och av särskilda skäl inom två kalenderår från Finlands filmstiftelses underrättelse.

Finlands filmstiftelse ska ge Centret för konstfrämjande sådana upplysningar som är tillräckliga och väsentliga för beslutsfattandet i samband med återkrav. Centret för konstfrämjande har dessutom trots sekretessbestämmelserna rätt att i ärenden som gäller återkrav av statsunderstöd få de upplysningar centret behöver av Finlands filmstiftelse.

11 §

Tillsyn över den offentliga förvaltningsuppgiften

Undervisnings- och kulturministeriet övervakar skötseln av den offentliga förvaltningsuppgift som Finlands filmstiftelse har och användningen av de anslag som anvisats för skötseln av den offentliga förvaltningsuppgiften.

Styrelsen för Finlands filmstiftelse svarar för att den offentliga förvaltningsuppgiften sköts vid filmstiftelsen i enlighet med bestämmelserna i förvaltningslagen.

Direktören för Finlands filmstiftelse svarar för den allmänna ledningen och utvecklingen av skötseln av filmstiftelsens offentliga förvaltningsuppgift.

12 §

Tillämpning av allmänna förvaltningslagar

Bestämmelser om ~~de principer som ska iakttas för god förvaltning vid~~ skötseln av den offentliga förvaltningsuppgiften enligt denna lag finns i förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003), arkivlagen (831/1994), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) och dataskyddslagen (/).

13 §

Straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvar

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på medlemmarna i styrelsen för Finlands filmstiftelse samt på direktören för Finlands filmstiftelse och på övriga anställda vid filmstiftelsen när dessa sköter filmstiftelsens offentliga förvaltningsuppgifter.

Bestämmelser om skadeståndsansvar i samband med skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter finns i skadeståndslagen (412/1974).

14 §

Användning av ett statsunderstöd som återbetalats

Om en statsunderstöddstagare återbetalar ett statsunderstöd som blivit oanvänt till Finlands filmstiftelse, får Finlands filmstiftelse bevilja det återbetalade statsunderstödet på nytt för ett sådant användningsändamål som anges i 6 §.

Betänkande KuUB 8/2018 rd

15 §

Bokföring och granskningsrätt

Finlands filmstiftelse ska i bokföringen särredovisa skötseln av den offentliga förvaltningsuppgiften från den övriga verksamheten.

Undervisnings- och kulturministeriet har rätt att i samband med den i 11 § 1 mom. avsedda övervakningen av skötseln av den offentliga förvaltningsuppgiften utföra behövliga granskningar av Finlands filmstiftelses ekonomi och verksamhet. Finlands filmstiftelse har rätt att i samband med utbetalningen av ett statsunderstöd och övervakningen av dess användning utföra i 16 § i statsunderstödslagen avsedda behövliga granskningar av statsunderstödsstagarens ekonomi. **Finlands filmstiftelse har vid behov rätt att begära handräckning av Centret för konstfrämjande för utförandet av granskningar.**

I 2 mom. avsedda granskningar får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid granskningarna ska 39 § i förvaltningslagen iakttas.

16 §

Målsättning för skötseln av den offentliga förvaltningsuppgiften

Undervisnings- och kulturministeriet och Finlands filmstiftelse avtalar för ett visst antal år åtgången om de kvantitativa och kvalitativa mål som är av central betydelse med tanke på skötseln av den offentliga förvaltningsuppgift som anförtratts av Finlands filmstiftelse och om uppföljningen och utvärderingen av måluppfyllelsen.

17 §

Information

Finlands filmstiftelse ska trots sekretessbestämmelserna och på det sätt som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer lämna ministeriet de uppgifter som behövs för övervakning, bedömning, utveckling, statistikföring och annan uppföljning och styrning av skötseln av den offentliga förvaltningsuppgiften.

18 §

Delegationen

För att främja de syften som anges i 2 § och samverka mellan aktörerna inom filmbranschen finns i anslutning till Finlands filmstiftelse en delegation som filmstiftelsen tillsätter för tre år i sänder. Styrelsen utser medlemmarna i delegationen efter att ha hört aktörerna och intressegrupperna inom filmbranschen. Delegationen har en ordförande och högst tio andra medlemmar som företräder sådana aktörer som enligt denna lag kan beviljas statsunderstöd, och myndigheter. Direktören för Finlands filmstiftelse är ordförande i delegationen.

Betänkande KuUB 8/2018 rd

19 §

Sökande av ändring

Omrövning av ett i denna lag avsett beslut av styrelsen för Finlands filmstiftelse får begäras hos styrelsen för Finlands filmstiftelse och omrövning av ett i denna lag avsett beslut av Centret för konstfrämjande får begäras hos Centret för konstfrämjande på det sätt som anges i förvaltningslagen. Ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omrövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

20 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om främjande av filmkonsten (28/2000).

Behandlingen av ansökningar om statsunderstöd enligt 2 § 2 mom. i lagen om främjande av filmkonsten och besvär över dem som är anhängiga när denna lag träder i kraft slutförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

Helsingfors 6.11.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuomo Puumala cent
medlem Ritva Elomaa saf
medlem Eeva-Johanna Eloranta sd
medlem Marisanna Jarva cent
medlem Kimmo Kivelä blå
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Ulla Parviainen cent
medlem Sari Sarkomaa saml (delvis)
medlem Sami Savio saf
medlem Jani Toivola gröna
medlem Pilvi Torsti sd
medlem Raija Vahasalo saml
ersättare Petri Honkonen cent
ersättare Hanna-Leena Mattila cent.

Betänkande KuUB 8/2018 rd

Sekreterare var

utskottsråd Kaj Laine.